

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojištění šitá na míru dětem

Děti jsou zdrojem našich radostí a starostí, a také významným konzumentem rodinného rozpočtu. Je tedy logické, že pro ně finanční ústavy již od nejútlejšího věku připravují produkty šité na míru. Mezi nejvyžívanější produkty patří pojistky myslící na blaho dětí.

Odkud se vzaly dětské pojistky

V českých zemích bylo známo sdružené rodinné pojištění již před válkou. I tehdy v podstatě obsahovalo základní prvky, na kterých produkty pro zabezpečení a spoření dětí stojí i dnes. Například pojišťovna Českoslavia provozovala rodinné pojištění, které zahrnovalo věno, pohřebné při smrti rodiče, roční sirotčí důchod a osvobození od placení pojistného při smrti rodiče.

V Československu bylo na přelomu 50. a 60. let zavedeno sdružené pojištění mládeže. To v sobě zahrnovalo věnové*[1] pojištění, roční sirotčí důchod, rizikové pojištění jednoho či obou rodičů, pojištění pórázové invalidity, zproštění od placení pojistného při invaliditě rodičů, vrácení 80 - 95% pojistného při smrti dítěte v době placení pojistného a výplatu rezervy pojistného při smrti dítěte v době vyplácení důchodu. Ke sdruženému pojištění mládeže bylo možné sjednat také úrazové připojištění dítěte.

Zpočátku se sdružené pojištění mládeže rozvíjelo poměrně pomalu. Důvodem byla relativně vysoká finanční náročnost pojištění - hlavní část pojistného totiž připadala na riziko dožití, na úspornou složku. V 70. letech se sdružené pojištění mládeže dostalo na druhé až první místo v celé struktuře pojistných odvětví tehdejšího soukromého pojištění osob. Před rokem 1989 dosáhla pojištěnost úrovně asi dvou třetin. Počty nově sjednávaných pojištění podle údajů České pojišťovny tehdy zhruba odpovídaly počtům narozených dětí.

Vývoj zabezpečení dětí v posledních letech

Z údajů České asociace pojišťoven vyplývá, že tzv. svatební pojištění a pojištění prostředků na výživu dětí (dále jen „pojištění dětí“) zaujímá i dnes významné místo v rámci životního pojištění. Na předepsaném pojistném tvoří podíl „pojištění dětí“ více než 8 % z celkového životního pojištění. V počtu pojistných smluv se jedná již o 36,8% podíl. Za poslední tři roky „pojištění dětí“ zaznamenalo nárůst o více než 23 % v předepsaném pojistném, počet smluv ale v podstatě stagnuje. V současné době žije v České republice zhruba 2,25 milionu dětí. Z počtu uzavřených dětských pojistek vyplývá, že tyto smlouvy dnes zabezpečují téměř polovinu dětí (48 %).

Segment dětských pojistek zůstává i nadále atraktivní, přestože v uplynulém desetiletí nebyl přímo v centru pozornosti pojišťoven. Důvodem je souběh více faktorů. Je to jednak klesající počet nově narozených dětí, který v demografických predikcích vzbuzuje oprávněné obavy. Na druhé straně

však vzrůstá kupní síla obyvatelstva a s ní i obliba životního pojištění jako celku. Ačkoliv se neočekávají převratné změny na českém pojistném trhu v souvislosti se vstupem do EU, je zde stále velký prostor pro nárůst životního pojištění v poměru k majetkovému. „Pojištění dětí“ se vrací zpět na výsluní zájmu pojištěven. Například Česká pojišťovna jako dominantní hráč na trhu životního pojištění na počátku tohoto roku zavedla nové životní pojištění pro děti s názvem **SLUNÍČKO**, které je v podstatě novou formou dříve velmi oblíbeného a osvědčeného **Sdruženého pojištění dětí a mládeže**.

Příklady ze zahraničí

V Německu se sjednává připojištění pro případ smrti rodiče s plněním na úrovni pohřebního pojištění. Další možností je pojištění dočasného důchodu, který je poskytován od data smrti pojištěného rodiče. Věnové pojištění doplněné těmito dvěma připojištěními je tam prezentováno jako ideální zabezpečení rodiny.

V USA existuje několik variant „rodinného pojištění“ - jde přitom o různé varianty rizikového životního pojištění. V pojištění rodinného příjmu je pojištěným živitel rodiny - při jeho smrti do určité doby od počátku pojištění se začne vyplácet důchod až do konce pojistné doby, kdy se vyplatí pojistná částka.

Za „rodinné pojištění“ bývá také označováno sdružené rizikové pojištění celé rodiny. Jde obvykle o kombinaci trvalého pojištění pro případ smrti otce a dočasného pojištění pro případ smrti matky a dětí. Při vzniku invalidity otce obvykle nastupuje zproštění od dalšího placení pojistného. Někdy je v pojištění zahrnuto i pojištění pro případ smrti úrazem.

Dále je možné setkat se s tzv. dětskými pojištěními „juvenile insurance plans“, která představují modifikace smíšeného životního pojištění a rizikového životního pojištění na podmínky dětí. Modifikace spočívají v placení pojistného rodičem, ve zproštění od placení pojistného v případě smrti nebo plné trvalé invalidity pojistníka a v možnosti sjednat zvýšení pojistné částky při dosažení věku 21 let až pětinasobně bez zdravotní prohlídky.

Hlavní důvody pro pojištění dětí

Základní parametry „rodinných“ či „dětských“ pojistek řeší přirozené rodičovské obavy a přání, a to především ve dvou rovinách:

• zabezpečení dětí pro případ tragické události v rodině (trvalá invalidita či smrt rodičů)

Zde pojistka plní svou klasickou ochrannou funkci pro případ „kdyby“. Její základní funkcí je vyplatit dítěti patřičné finanční plnění, pokud by došlo na nejhorší. Rodiče se prostřednictvím této pojistky mohou chránit také před závažným onemocněním či úrazem, jejichž důsledkem může být trvalá invalidita, která vede ke snížení příjmu. I tyto případy pojistka řeší, rodič je zproštěn povinnosti platit pojistné a dítě na prahu dospělosti dostane vyplacenou patřičnou částku.

• snahu poskytnout mladým lidem základní finanční vybavení při vstupu do života

Tato funkce staví na starém osvědčeném pravidlu „mnoho malých mincí naplní truhlu“. Rodinný rozpočet bývá ve většině domácností napjatý, ale prostor pro uložení několika stovek měsíčně se zpravidla najde. Výsledkem je předem stanovená částka, která se mladému člověku na prahu dospělosti velmi hodí na další studia, rekonstrukci bytu či první auto. Spořit se dá samozřejmě různými způsoby. Zhodnocení dětských pojistek se nicméně trvale pohybuje nad úrovní termínovaných vkladů, neboť technická úroková míra je stanovena zákonem ve výši 2,4 % p. a. Ke zhodnocení vložených prostředků je pak třeba ještě připočítat podíly na výnosech, které pojišťovny připisují.

Tři základní možnosti odpovědných rodičů

1. Pojištění dětí, které zahrnuje i pojištění rodičů - dříve Sdružené pojištění mládeže
2. Pojištění rodičů, které ochrání i děti - možnosti kapitálové životní pojistky
3. Kombinované vkladové pojištění - třetí cesta

Kdy je která varianta nejvhodnější?

Tak jak bylo řečeno na počátku, vše je otázkou volby a zvážení konkrétní situace. Všechny tři varianty staví na dlouhodobé tradici a osvědčily se jednoduše proto, že odpovídají potřebám rodiny v jednotlivých fázích života.

Dětem do vínku

Dětské pojistky typu SLUNÍČKA logicky nejvíce vyhovují v útlém věku dětí, kdy není peněz nazbyt, ale je potřeba zabezpečit dítě a vidina naspořené částky na konci pojištění je přesvědčivým argumentem. Jeho nespornou výhodou je přímé zaměření na dítě - výhradně jemu patří peníze i ochrana daná pojistkou.

Stadium odpovědnosti za své blízké

Pro kapitálové životní pojištění se většinou rozhoduje živitel rodiny ve fázi, kdy potřebuje zabezpečit rodinu před ztrátou příjmu a také myslí na budoucnost. Daňové výhody jsou zde dalším argumentem a možnost úrazové pojistit děti příjemným doplňkem.

Řešení pro různá životní mezidobí

Vkladové pojištění je ideální pro překlenutí určitého mezidobí. Život takových situací nabízí nespočetně. Zhodnocovat peníze v horizontu několika let nad úrovní termínovaných vkladů, na úrovni výnosů fondů peněžního trhu a pořídit za ně slušné pojistné plnění je bezesporu lákavé. Protože vkladové pojištění nabízí využití momentálně dostupných prostředků na relativně kratší období, představuje vhodnou alternativu ke kapitálovým životním pojistkám, nabízí přitom obdobné pojistné plnění i zhodnocení. Ve svém zhodnocení a bezpečnosti nabízí chytrou alternativu spořicímu účtům. Díky své podstatě je kombinované pojištění velmi často využíváno pro třetí osoby.

Do vkladového pojištění je také možné vložit prostředky z právě ukončené dětské pojistky a zajistit tak pokračování pojistné odměny pro mladého člověka. V době, kdy nastane vhodný okamžik pro uzavření kapitálového životního pojištění, lze využít prostředky z předchozího dětského či vkladového pojištění jako mimořádný vklad. Mimořádné vklady jsou úročeny vyhlášenou úrokovou mírou a jsou také kdykoliv dostupné.

Zdroj: Osobní finance